Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0217

Správa Komisie o Albánsku za rok 2025

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. júna 2026 o správe Komisie o Albánsku za rok 2025 (2025/2250(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Stabilizačnú a asociačnú dohodu medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Albánskou republikou na strane druhej[1],

– so zreteľom na žiadosť Albánska o členstvo v EÚ predloženú 24. apríla 2009,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1529 z 15. septembra 2021, ktorým sa zriaďuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA III)[2],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1449 zo 14. mája 2024 o zriadení Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán[3],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. februára 2020 s názvom Posilnený proces pristúpenia – dôveryhodná perspektíva členstva v EÚ pre západný Balkán (COM(2020)0057),

– so zreteľom na rámec EÚ na rokovania s Albánskom, ktorý prijala Rada v júli 2022 a v ktorom sa stanovujú usmernenia a zásady pre prístupové rokovania EÚ s Albánskom,

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. novembra 2023 s názvom Nový plán rastu pre západný Balkán (COM(2023)0691),

---

1 Ú. v. EÚ L 107, 28.4.2009, s. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
2 Ú. v. EÚ L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 Ú. v. EÚ L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– so zreteľom na Program reforiem Albánska predložený v rámci Nástroja EÚ na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán, ktorý Komisia schválila 23. októbra 2024,

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. júla 2025 s názvom Správa o právnom štáte 2025 (COM(2025)0900) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Správa o právnom štáte 2025 – Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Albánsku (SWD(2025)0928),

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. novembra 2025 s názvom Oznámenie o politike rozširovania EÚ za rok 2025 (COM(2025)0690) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Správa o Albánsku za rok 2025 (SWD(2025)0750),

– so zreteľom na záverečnú správu volebnej pozorovateľskej misie Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe z 23. októbra 2025 o parlamentných voľbách v Albánsku, ktoré sa konali 11. mája 2025,

– so zreteľom na vyhlásenie zo samitu EÚ – západný Balkán, ktorý sa konal 17. decembra 2025 v Bruseli,

– so zreteľom na samity EÚ – západný Balkán, ktoré sa konali v rokoch 2018, 2020 a 2021 v Sofii, v Záhrebe a v Brde pri Kranju, a na vyhlásenia z nich,

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Albánsku,

– so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2026 o stratégii rozširovania EÚ[4],

– so zreteľom na index vnímania korupcie organizácie Transparency International za rok 2025 uverejnený vo februári 2026,

– so zreteľom na svetový rebríček slobody tlače 2025, ktorý zverejnili Reportéri bez hraníc v marci 2025,

– so zreteľom na správu Svetového ekonomického fóra z 11. júna 2025 s názvom Správa o globálnych rodových rozdieloch za rok 2025,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A10-0141/2026),

A. keďže rozširovanie EÚ je naďalej strategickou investíciou do mieru, bezpečnosti, stability a demokratického a sociálno-ekonomického rozvoja na celom európskom kontinente;

---

4 Prijaté texty, P10_TA(2026)0077.

B. keďže Albánsko si zachovalo jasnú a konzistentnú strategickú orientáciu na členstvo v EÚ a preukázalo úplné zosúladenie so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ, a to aj v súvislosti s reštriktívnymi opatreniami EÚ voči Rusku a Bielorusku a podporou Ukrajiny pri hlasovaní o rezolúciách Valného zhromaždenia OSN;

C. keďže Albánsko získalo štatút kandidátskej krajiny EÚ v roku 2014, prístupové rokovania začalo v júli 2022, proces preverovania úspešne ukončilo v novembri 2023 a v období od 15. októbra 2024 do 17. novembra 2025 otvorilo všetky rokovacie bloky;

D. keďže v správe Komisie o Albánsku za rok 2025 sa potvrdzuje, že krajina naďalej dosahuje pokrok vo väčšine oblastí súvisiacich s pristúpením, pričom sa zdôrazňuje potreba hlbších, konzistentnejších a nezvratných reforiem;

E. keďže dôveryhodnosť procesu rozširovania EÚ závisí skôr od prísnej podmienenosti, pokroku založeného na zásluhách a účinného vykonávania reforiem než len od formálneho prijatia právnych predpisov; keďže pristúpenie Albánska k EÚ závisí od trvalých, hĺbkových a nezvratných reforiem v oblastiach, ktoré pokrýva tematický blok prístupových rokovaní týkajúci sa základných hodnôt, počnúc právnym štátom a fungovaním demokratických inštitúcií; keďže o harmonograme pristúpenia rozhoduje kvalita reforiem, ktoré kandidátska krajina uskutočňuje;

F. keďže posilnenie demokratických inštitúcií, nezávislosti súdnictva, protikorupčného úsilia, slobody médií a základných práv vrátane práv menšín má naďalej zásadný význam pre prístupovú trajektóriu Albánska;

G. keďže ochrana integrity demokratických procesov sa stala ústredným prvkom politiky rozširovania EÚ; keďže v júli 2025 prijal albánsky parlament prvú národnú stratégiu tejto krajiny proti zahraničnému zasahovaniu a dezinformáciám;

H. keďže odporúčania úradu ODIHR z 23. októbra 2025, ktoré nasledovali po parlamentných voľbách v Albánsku z 11. mája 2025, a predchádzajúce odporúčania úradu ODIHR týkajúce sa ďalšieho zlepšenia priebehu volieb v Albánsku ešte neboli v plnej miere zohľadnené;

1. víta mimoriadny záväzok Albánska k integrácii do EÚ založený na konsenze všetkých jeho politických strán a výraznej podpore občanov a oceňuje skutočnosť, že Albánsko otvorilo všetky bloky prístupových rokovaní len v priebehu 13 mesiacov; konštatuje, že podpora albánskych občanov pre členstvo v EÚ je naďalej vysoká a odráža silné európske ambície albánskej spoločnosti; nabáda krajinu, aby si udržala súčasnú reformnú dynamiku a pokračovala v zosúlaďovaní s *acquis* EÚ, pričom zdôrazňuje, že pokrok Albánska na jeho európskej

ceste prispieva k stabilite, bezpečnosti a odolnosti európskeho kontinentu;

2. berie na vedomie ambíciu Albánska uzavrieť prístupové rokovania do konca roka 2027 a víta rýchly pokrok dosiahnutý v tejto súvislosti v posledných rokoch; zdôrazňuje potrebu, aby albánske orgány zabezpečili dôsledné vykonávanie právnych predpisov;

3. konštatuje, že v správe Komisie o Albánsku za rok 2025, ako aj v správe úradu ODIHR o parlamentných voľbách, ktoré sa konali v máji 2025, sa volebný rámec Albánska hodnotí ako vo všeobecnosti dostatočný na konanie pluralitných volieb, a zároveň opätovne zdôrazňujú obavy týkajúce sa nerovnakých podmienok pre politických aktérov, zneužívania administratívnych zdrojov, ktoré stiera hranice medzi štátnymi inštitúciami a stranníckymi štruktúrami, financovania politických strán, obvinení z kupovania hlasov a tlaku na voličov; vyzýva preto albánsku politickú väčšinu a opozíciu, aby konštruktívne a inkluzívne uskutočňovali komplexnú volebnú reformu v úzkej spolupráci s občianskou spoločnosťou a aby v plnej miere vykonali zostávajúce odporúčania úradu ODIHR a Benátskej komisie, a to v dostatočnom predstihu pred budúcimi volebnými cyklami; zdôrazňuje, že takáto reforma by mala posilniť volebný rámec, a to aj pokiaľ ide o transparentnosť financovania kampaní, rovnaký prístup k médiám a záruky proti zneužívaniu administratívnych zdrojov, a mala by zaistiť, aby sa tento rámec účinne presadzoval; zdôrazňuje, že na zabezpečenie dôvery verejnosti v budúce voľby je nevyhnutný široký politický konsenzus a skutočné vykonávanie týchto reforiem;

4. vyjadruje znepokojenie nad pokračujúcou politickou polarizáciou a konfrontačným politickým diskurzom, ktoré oslabujú parlamentný dohľad, dôveru verejnosti a účinné fungovanie demokratických inštitúcií; nabáda politických aktérov, aby sa opätovne zapojili do konštruktívneho parlamentného dialógu a zabezpečili, aby albánsky parlament zostal ústredným fórom pre demokratickú diskusiu a demokratický dohľad; zdôrazňuje, že fungujúca demokracia si vyžaduje, aby sa na parlamentných postupoch zmysluplne zúčastňovala opozícia; pripomína, že násilné protesty nemajú vo fungujúcej demokracii miesto;

5. nabáda na prísnejšiu parlamentnú kontrolu výkonnej moci, väčšiu transparentnosť legislatívnych postupov a zmysluplnejšie konzultácie v skorej fáze s organizáciami občianskej spoločnosti, sociálnymi partnermi a nezávislými inštitúciami; zdôrazňuje, že pokrok v procese integrácie do EÚ by sa mal dosiahnuť bez ohrozenia kvality a inkluzívnosti reforiem; zdôrazňuje význam primeraného zapojenia zainteresovaných strán a preberania zodpovednosti na vnútroštátnej úrovni s cieľom zabezpečiť udržateľné vykonávanie a trvalý vplyv; zdôrazňuje, že je dôležité posilniť úlohu a kapacity albánskych parlamentných výborov, a to aj prostredníctvom lepšieho prístupu k informáciám, odbornej podpory a transparentných legislatívnych

postupov;

Právny štát, súdnictvo a boj proti korupcii

6. víta pokračovanie procesu reformy súdnictva v Albánsku vrátane preverovania sudcov a prokurátorov, čo prispelo k zvýšeniu zodpovednosti a integrity v súdnictve; vyjadruje uznanie Vysokej súdnej rade za vymenovanie nových sudcov, čo prispelo k zníženiu počtu voľných pracovných miest; zdôrazňuje, že ochrana nezávislosti súdnictva má naďalej zásadný význam pre právny štát spolu s pokračujúcim úsilím o ďalšie posilnenie zodpovednosti, kvality a efektívnosti súdnictva; poukazuje však na pretrvávajúce výzvy týkajúce sa efektívnosti súdnictva, účinného presadzovania právoplatných súdnych rozhodnutí, neuzavretých prípadov, konzistentnosti judikatúry a pokusov o neprípustné ovplyvňovanie;

7. pripomína, že parlamentná imunita je súčasťou ústavného rámca Albánska, ktorý má zabezpečiť riadne fungovanie demokratických inštitúcií; zdôrazňuje, že všetky rozhodnutia v tejto súvislosti by sa mali prijímať prísne v súlade s ústavnými ustanoveniami a zavedenými právnymi postupmi bez politického zasahovania a zbytočného odkladu;

8. vyjadruje uznanie albánskym orgánom za neustále zlepšovanie efektívnosti ústavného súdu; požaduje však ďalšie posilnenie orgánov správy súdnictva v širšom zmysle a trvalé investície do súdnej infraštruktúry a digitalizácie; pripomína, že súdnictvo naďalej čelí politickým tlakom a hrozbám, ktoré môžu oslabiť jeho nezávislosť; zdôrazňuje, že je dôležité, aby výkonná aj legislatívna moc vykonávali rozhodnutia ústavného súdu včasne a v plnom rozsahu, keďže ide o základný prvok právneho štátu a inštitucionálnej rovnováhy;

9. vyjadruje poľutovanie nad tým, že podľa rebríčka indexu vnímania korupcie organizácie Transparency International za rok 2025 sa Albánsko prepadlo na 91. miesto v porovnaní s 80. miestom v roku 2024; zdôrazňuje, že korupcia je naďalej vážny problém a že napriek pokroku dosiahnutom v právnom a inštitucionálnom rámci musí Albánsko ďalej posilniť špecializovanú policajnú kapacitu, konsolidovať svoje výsledky v oblasti vyšetrovaní, trestných stíhaní a právoplatných odsúdení, najmä v prípadoch korupcie na vysokých miestach; víta prijatie kľúčových protikorupčných právnych predpisov vrátane právnych predpisov o ochrane oznamovateľov a konfliktoch záujmov a vyzýva na ich dôsledné vykonávanie; víta pokračujúcu prácu špecializovaných protikorupčných inštitúcií a inštitúcií na boj proti organizovanej trestnej činnosti vrátane osobitnej štruktúry pre boj proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti (SPAK) a žiada, aby sa zabezpečila ich trvalá nezávislosť, primerané financovanie a dostatočná operačná kapacita bez toho, aby sa obmedzili ich vyšetrovacie právomoci či ohrozila ich práca; vyzýva na posilnenie úsilia o zabezpečenie účinného vyhľadania,

zmrazenia, konfiškácie a správy majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti, a to aj systematickým finančným vyšetrovaním, lepšou spoluprácou medzi agentúrami a cezhraničnou spoluprácou a plným využívaním nástrojov konfiškácie v súlade so základnými právami;

10. trvá na tom, že korupciu treba riešiť na všetkých úrovniach s cieľom posilniť dôveru občanov v štátne inštitúcie a umožniť predvídateľné podnikateľské prostredie; vyzýva na posilnenie transparentnosti, kontrol konfliktu záujmov, posudzovania rizík pre integritu a cielených preventívnych opatrení vo vysokorizikových odvetviach, najmä v oblasti verejného obstarávania a koncesií, udeľovania licencií a inšpekcií a stavebníctva a priestorového plánovania;

11. vyzýva Albánsko, aby dosiahlo rozhodujúci pokrok v oblasti úvodnej registrácie majetku a spravodlivého, všeobecne akceptovaného odškodňovania, zlepšenia transparentnosti štátneho registra majetku a kvality údajov v katastri nehnuteľností a aby zabezpečilo, že v prípadoch vyvlastnenia a odobratia nehnuteľností sa bude dodržiavať právo na spravodlivý proces a právo na účinnú súdnu ochranu;

12. zdôrazňuje význam účinného boja proti organizovanej trestnej činnosti vrátane prania špinavých peňazí a sietí obchodovania s drogami a požaduje intenzívnejšiu spoluprácu s agentúrami EÚ, ako sú Europol a Eurojust; vyzýva orgány, aby urýchlili úsilie o zosúladenie albánskeho právneho rámca v oblasti organizovanej trestnej činnosti s *acquis* EÚ, posilnili kapacity presadzovania práva a zlepšili efektívnosť vyšetrovaní;

13. víta skutočnosť, že banky v Albánsku oficiálne začali vykonávať cezhraničné transakcie v eurách prostredníctvom systému SEPA; vyjadruje albánskym orgánom uznanie za ich významné úsilie v boji proti praniu špinavých peňazí tým, že prijali národnú stratégiu predchádzania praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu na roky 2024 – 2030; berie na vedomie iniciatívu Bezhotovostné Albánsko 2030, ktorej cieľom je riešiť vysokú úroveň neformálnosti v oblasti podnikania a nezákonných peňažných tokov;

Základné práva a sloboda médií

14. víta skutočnosť, že vo svetovom rebríčku slobody tlače za rok 2025, ktorý uverejnili Reportéri bez hraníc, sa Albánsko posunulo nahor z 99. miesta v roku 2024 na 80. miesto v roku 2025; vyzýva na vyvíjanie ďalšieho úsilia o ochranu slobody prejavu a plurality médií v Albánsku vrátane väčšej transparentnosti možných konfliktov záujmov vlastníkov médií, záruk proti politickému a hospodárskemu tlaku na novinárov a účinného vyšetrovania hrozieb a útokov na pracovníkov médií; vyzýva tiež na zvýšenie transparentnosti vlastníckych štruktúr médií a transparentnú distribúciu štátnej reklamy s cieľom chrániť redakčnú nezávislosť a pluralitu médií;

15. dôrazne odsudzuje nepriateľstvo voči nezávislým novinárom a

pracovníkom médií v Albánsku vrátane slovných útokov a protimediálnej rétoriky zo strany vysokopostavených úradníkov, očierňujúcich kampaní a mizogýnneho online obťažovania, ktoré je často namierené proti novinárom informujúcim o právnom štáte, korupcii a súdnych záležitostiach; okrem toho vyjadruje znepokojenie nad vysokým počtom súdnych konaní proti novinárom; víta nedávne zmeny trestného zákonníka Albánska; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že neviedli k úplnej dekriminalizácii ohovárania a urážky v súlade s únijnými a medzinárodnými normami;

16. vyzýva albánske orgány, aby podporovali mediálnu a digitálnu gramotnosť ako doplnkové opatrenie na posilnenie odolnosti informačného prostredia, a to aj začlenením iniciatív v oblasti mediálnej gramotnosti do celého vzdelávacieho systému, podporou odbornej prípravy učiteľov a moderných vzdelávacích zdrojov a posilnením spolupráce s nezávislými médiami a príslušnými programami EÚ na podporu kritického myslenia a zodpovednej digitálnej angažovanosti;

17. nabáda Albánsko, aby posilnilo inštitucionálny rámec na ochranu a podporu práv osôb patriacich k etnickým a náboženským menšinám a zraniteľným skupinám vrátane Rómov a Egypťanov, osôb so zdravotným postihnutím, migrujúcich pracovníkov a LGBTIQ+ osôb a aby zabezpečilo účinné vykonávanie antidiskriminačných právnych predpisov a lepší prístup etnických a náboženských menšín a zraniteľných skupín k verejným službám a ich zmysluplnú účasť na spoločenskom, hospodárskom a politickom živote; je znepokojený protirodovou rétorikou používanou v politickom diskurze v Albánsku; konštatuje, že posilnenie inštitucionálneho rámca na ochranu práv menšín musia sprevádzať účinné opatrenia, ktoré zabezpečia úplné a účinné uplatňovanie týchto práv v praxi;

18. vyzýva albánske orgány, aby zabezpečili udržateľný prístup uznaných národnostných menšín k vzdelávaniu v menšinových jazykoch a aby podporovali zodpovedajúcu odbornú prípravu učiteľov, rozvoj učebníc a zachovanie kultúrnej identity;

19. oceňuje, že Albánsko prijalo zákon o rodovej rovnosti, ktorý je v súlade s *acquis* EÚ a medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv; je však znepokojený vlnami dezinformácií a nenávisti voči LGBTIQ+ osobám vrátane očierňujúcich kampaní proti práci organizácií občianskej spoločnosti, ktoré sa usilujú o rovnosť LGBTIQ+ osôb; vyzýva albánske orgány, aby voči osobám šíriacim diskriminačnú rétoriku vyvodzovali zodpovednosť pred zákonom; vyzýva albánsku vládu, aby navrhla právne opatrenia, ako je registrované partnerstvo, s cieľom uznať a chrániť páry rovnakého pohlavia v súlade so svojím záväzkom v národnom akčnom pláne pre LGBTI osoby na obdobie 2021 – 2027 a s cieľom zosúladiť albánske právne predpisy v oblasti ľudských práv s *acquis* EÚ;

20. víta uznanie dlhodobej historickej prítomnosti bulharskej komunity v regiónoch, ako sú Prespa, Gollobordë a Gora, a nabáda albánske orgány, aby zabezpečili úplné dodržiavanie ich jazykových a kultúrnych práv a práva na vzdelanie, ako aj iných uznaných národnostných menšín Albánska;

21. vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa naďalej vyskytujú pretrvávajúce problémy s diskrimináciou a sociálnym vylúčením, ktoré postihujú menšiny v Albánsku, najmä v súvislosti s prístupom k vzdelaniu, zamestnaniu a verejným službám; vyzýva albánsku vládu, aby plne zosúladila antidiskriminačné politiky a práva menšín s *acquis* EÚ; zdôrazňuje potrebu zlepšiť prístup k spravodlivosti a politickú účasť, najmä pre zraniteľné a marginalizované skupiny;

22. uznáva, že grécka národnostná menšina bola vždy silne zastúpená, najmä v južnom Albánsku, a vyzýva Albánsko, aby zabezpečilo ochranu práva vlastniť majetok;

23. zdôrazňuje tiež význam zachovania pamätných miest súvisiacich s komunistickou diktatúrou a podpory spomienkových a vzdelávacích iniciatív, ktoré podporujú historické povedomie a posilňujú demokratickú kultúru, najmä medzi mladšími generáciami;

24. víta dynamickú a konštruktívnu občiansku spoločnosť Albánska, ktorá zohráva kľúčovú a pozitívnu úlohu v reformnom procese; nabáda albánsku vládu, aby budovala vzťahy založené na spolupráci a už od raného štádia skutočne zapájala občiansku spoločnosť do transparentného legislatívneho procesu; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že organizácie občianskej spoločnosti v Albánsku naďalej čelia prekážkam a dostávajú iba obmedzené množstvo verejných finančných prostriedkov; ďalej vyzýva albánsku vládu, aby pre občiansku spoločnosť zabezpečila priaznivé, bezpečné a nediskriminačné prostredie;

25. vyjadruje znepokojenie nad tým, že v celosvetových rebríčkoch uverejnených v správe Svetového ekonomického fóra o globálnych rodových rozdieloch z roku 2025 sa Albánsko prepadlo z 23. miesta v roku 2024 na 36. miesto v roku 2025, čo svedčí o prehlbujúcich sa rodových rozdieloch; vyjadruje poľutovanie nad tým, že právny rámec boja proti rodovo podmienenému násiliu zatiaľ nie je v súlade s Istanbulským dohovorom; naliehavo vyzýva albánsku vládu, aby posilnila podporné služby pre obete, najmä v oblasti zdravotnej starostlivosti, finančnej pomoci na útulky pre ženy, bezplatnej právnej pomoci a programov opätovného začlenenia a rehabilitácie;

26. vyjadruje znepokojenie nad tým, že albánsky národný program v oblasti práv dieťaťa (NARC) na roky 2021 – 2026 sa ešte nevykonáva v plnej miere a prístupu detí k spravodlivosti bránia oneskorenia, obmedzená právna pomoc a nedostatočná inštitucionálna koordinácia; vyjadruje poľutovanie nad tým, že väčšinu detí v

Albánsku naďalej ohrozuje chudoba; vyzýva albánske orgány, aby účinne vykonávali program NARC poskytovaním pomoci deťom, ktoré čelia vylúčeniu a chudobe;

Reforma verejnej správy a správa vecí verejných

27. uznáva pokrok dosiahnutý pri reforme verejnej správy vrátane strategického plánovania a koordinácie; víta prijatie prierezovej stratégie reformy verejnej správy na roky 2025 – 2030; zdôrazňuje však, že treba vyvinúť ďalšie úsilie na zabezpečenie prijímania zamestnancov na základe zásluh a odpolitizovania verejnej služby vrátane prijatia a vykonávania nového legislatívneho rámca pre verejnú službu;

28. vyjadruje znepokojenie nad tým, že právny rámec pre verejné obstarávanie ani právne predpisy v oblasti práva obchodných spoločností nie sú plne zosúladené s *acquis* EÚ; vyzýva albánske orgány, aby pokračovali vo svojom úsilí o úplné zosúladenie právnych predpisov Albánska s *acquis* EÚ; vyzýva na posilnenie parlamentného dohľadu, nezávislé audity a úplnú transparentnosť postupov verejného obstarávania s cieľom zabezpečiť súlad s normami EÚ v oblasti hospodárskej súťaže, ochrany údajov a boja proti korupcii;

29. víta prebiehajúcu prácu albánskeho parlamentného výboru s účasťou viacerých strán, ktorý sa zaoberá územnou reformou; zdôrazňuje, že akákoľvek reforma v tejto oblasti by sa mala uskutočniť prostredníctvom inkluzívneho procesu a mala by byť založená na objektívnych sociálno-ekonomických kritériách a európskych normách miestnej samosprávy;

30. vyzýva na zlepšenie politického plánovania, rozhodovania založeného na dôkazoch a transparentných rozpočtových procesov vrátane posilneného parlamentného dohľadu nad verejnými financiami; trvá na tom, aby sa zvýšili finančné zdroje, administratívne kapacity a daňová autonómia miestnych orgánov;

31. vyjadruje albánskym orgánom uznanie za nedávne prijatie národnej stratégie kybernetickej bezpečnosti na roky 2025 – 2030; víta zosúladenie aktuálneho albánskeho zákona o kybernetickej bezpečnosti so smernicou EÚ NIS 2[5]; vyjadruje albánskym orgánom uznanie za prijatie aktualizovaného zoznamu prevádzkovateľov kritickej a dôležitej informačnej infraštruktúry;

32. víta, že Albánsko neustále zlepšuje zasielanie svojich údajov

---

[5] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

Eurostatu; vyzýva albánske orgány, aby ďalej zvyšovali tvorbu a šírenie vysokokvalitných údajov;

33. vyjadruje albánskej vláde uznanie za prijatie nových zákonov o ochranných známkach a patentoch; vyzýva albánske orgány, aby v plnom rozsahu zosúladili právo duševného vlastníctva Albánska s *acquis* EÚ a pokračovali v jeho posilňovaní;

Sociálno-ekonomické reformy a životné prostredie

34. víta zapojenie Albánska do vykonávania Nového plánu rastu EÚ pre západný Balkán; konštatuje však, že pretrvávajú štrukturálne nedostatky vrátane neformálnosti v podnikaní, obmedzeného rastu produktivity a náročného podnikateľského prostredia; vyjadruje poľutovanie nad tým, že rozsiahle neformálne hospodárstvo brzdí podnikateľské prostredie a hospodársku súťaž; opätovne zdôrazňuje význam zlepšenia dopravnej infraštruktúry medzi partnermi zo západného Balkánu a budovania ich železničných a leteckých prepojení s členskými štátmi EÚ; vyjadruje albánskym orgánom uznanie za oslobodenie projektov financovaných EÚ v Albánsku od DPH;

35. pripomína potenciál hospodárskeho a investičného plánu EÚ pre západný Balkán, pokiaľ ide o zlepšenie regionálneho prepojenia prostredníctvom železníc a ciest; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva orgány všetkých dotknutých krajín, aby dokončili projekty v rámci koridoru VIII spájajúceho Albánsko, Severné Macedónsko a Bulharsko;

36. vyzýva na zavedenie komplexného mechanizmu preverovania priamych zahraničných investícií ako strategickej iniciatívy na ochranu národných záujmov Albánska, zvýšenie bezpečnosti a zabezpečenie predvídateľnosti pre investorov a súladu s normami EÚ;

37. zdôrazňuje skutočnosť, že systém vnútornej kontroly verejnej vnútornej finančnej kontroly Albánska je naďalej len čiastočne účinný; vyzýva Albánsko, aby zvýšilo zodpovednosť a transparentnosť štátnych podnikov tým, že zverejní ich výročné správy o finančnej výkonnosti; vyzýva albánske orgány, aby plne vykonávali odporúčania albánskeho najvyššieho kontrolného úradu;

38. víta skutočnosť, že Albánsko prijalo stratégiu modernizácie a harmonizácie albánskych colných informačných systémov so systémami EÚ na roky 2025 – 2030; vyjadruje albánskym orgánom uznanie za ich úsilie o splnenie noriem EÚ harmonizáciou a zlepšením colnej infraštruktúry; zdôrazňuje, že colné informačné systémy si vyžadujú značnú modernizáciu, aby sa dosiahla úplná harmonizácia s normami EÚ, a vyzýva albánske orgány, aby v tejto súvislosti urýchlili potrebné investície a reformy;

39. vyjadruje albánskym orgánom uznanie za zosúladenie právnych predpisov o súkromných dôchodkových fondoch s *acquis* EÚ; vyzýva Albánsko, aby dokončilo zosúlaďovanie s *acquis* EÚ v oblasti poisťovníctva, kapitálových trhov, trhov s cennými papiermi, investičných fondov a infraštruktúr finančného trhu;

40. s potešením víta návrh Komisie a poverenie Rady na začatie rokovaní o rozšírení režimu roamingu za vnútroštátne ceny EÚ o západný Balkán a vyzýva Komisiu a partnerov zo západného Balkánu, aby urýchlene vykonali potrebné kroky na recipročné otvorenie roamingových trhov EÚ a partnerov zo západného Balkánu a umožnili tak občanom a podnikom využívať roamingové služby bez dodatočných poplatkov;

41. zdôrazňuje význam investícií do vzdelávania, rozvoja zručností a inovácií s cieľom podporiť udržateľný rast a sociálnu súdržnosť; vyjadruje albánskej vláde uznanie za prijatie legislatívnych aktov zameraných na reformu vysokoškolského vzdelávania a za nepretržité vykonávanie národnej stratégie vzdelávania na roky 2021 – 2026; vyzýva albánske orgány, aby dokončili vykonávacie právne predpisy k zákonu o kultúrnom dedičstve a múzeách; nabáda na rozvoj politík zameraných na zníženie emigrácie mladých ľudí a úniku mozgov a posilnenie príležitostí pre mladých odborníkov prostredníctvom lepších podmienok na trhu práce, reformy vzdelávania a podpory inovácií;

42. vyzýva na ďalší rozvoj a účinné vykonávanie rámca sociálneho bývania v Albánsku pokračovaním v národnej stratégii pre sociálne bývanie na roky 2016 – 2025 a jej zlepšením s cieľom zabezpečiť stabilné a dôstojné životné podmienky pre skupiny s nižšími príjmami a zraniteľné skupiny; zdôrazňuje najmä význam prístupného a cenovo dostupného sociálneho bývania pre mladých ľudí vrátane študentov a učňov, pretože podporuje ich geografickú mobilitu, prístup k vzdelaniu a odbornej príprave a úspešné začlenenie do trhu práce;

43. poukazuje na to, že skutočný sociálny dialóg má kľúčový význam z hľadiska zabezpečenia výhod rozšírenia EÚ pre rôzne skupiny obyvateľstva; víta zlepšenie prenosu databáz a včasné prepojenie s Európskymi službami zamestnanosti (EURES), čo bolo možné vďaka úplnému zosúladeniu národného zoznamu povolaní s viacjazyčnou Európskou klasifikáciou zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolaní (ESCO); vyjadruje však poľutovanie nad nízkou frekvenciou zasadnutí Národnej rady práce; vyzýva na posilnenie tripartitného konzultačného procesu vrátane primeraného zastúpenia odborových zväzov; zdôrazňuje, že je potrebné ďalej podporovať budovanie kapacít sociálnych partnerov;

44. vyzýva na zvýšenie úsilia o podporu dodržiavania pracovného práva EÚ a rámca EÚ pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci vrátane úplného vykonávania nediskriminačných politík a opatrení v oblasti

rovnosti a naliehavo vyzýva príslušné vnútroštátne orgány, aby zabezpečili účinné monitorovanie, presadzovanie a primerané sankcie v prípade nedodržiavania predpisov;

45. zdôrazňuje, že pokrok smerom k pristúpeniu k EÚ si vyžaduje skutočné výsledky pri vykonávaní a presadzovaní *acquis* v oblasti životného prostredia, najmä pokiaľ ide o environmentálne hodnotenia, zákony o ochrane prírody a práva na účasť verejnosti;

46. berie na vedomie oznámenie albánskej vlády, že v tejto krajine zreformuje odvetvie odpadového hospodárstva, a to centralizáciou a zlepšením zberu odpadu a nakladania s ním; so znepokojením však konštatuje, že podľa hodnotenia Komisie nenastal za vykazované obdobie v oblasti životného prostredia a zmeny klímy žiadny pokrok; naliehavo vyzýva albánsku vládu, aby sa prioritne zamerala na vykonávanie stratégií adaptácie na zmenu klímy, rozvoj obnoviteľných zdrojov energie a podporu udržateľného hospodárskeho rastu;

47. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že platnosť albánskeho zákona o strategických investíciách z roku 2015 bola predĺžená vzhľadom na jeho ustanovenia, ktoré umožňujú zrýchlené povoľovacie konania a zníženú environmentálnu kontrolu, čo môže nepriaznivo ovplyvniť chránené oblasti a iné environmentálne citlivé zóny; vyzýva na zrušenie zmien zákona o chránených územiach z roku 2024, ktoré umožňujú rozvoj rozsiahlej infraštruktúry cestovného ruchu v chránených oblastiach a presun kľúčových riadiacich a rozhodovacích právomocí na Národnú radu pre územné plánovanie, čím sa oslabuje environmentálny dohľad;

48. zdôrazňuje skutočnosť, že Komisia varovala Albánsko pred krokmi, ktoré by mohli ovplyvniť jeho cestu k pristúpeniu k EÚ v kontexte prebiehajúcich národných protestov proti rozsiahlemu luxusnému developerskému projektu, ktorý ohrozuje chránenú oblasť s voľne žijúcimi druhmi, v ktorej sa nachádzajú plameniaky, tulene a hniezdiská korytnačiek; v tejto súvislosti súhlasí s kritikou Komisie a pripomína, že zosúladenie s pravidlami EÚ v oblasti životného prostredia vrátane smernice o vtákoch[6] a smernice o biotopoch[7] je predpokladom pristúpenia k EÚ;

49. vyjadruje vážne znepokojenie nad tým, že prebiehajúci vývoj v chránenej oblasti Vjosa-Narta poukazuje na praktické dôsledky týchto legislatívnych zmien a z nich vyplývajúce riziká pre oblasti s uznanou ekologickou hodnotou; v tejto súvislosti pozorne sleduje

---

6 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

7 Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

prebiehajúce pokojné masové protesty; vyzýva albánske orgány, aby okamžite zaviedli moratórium na všetky nové povoľovacie postupy, stavebné práce a rozvojové zásahy v chránených oblastiach, kým sa nezrušia nezlučiteľné ustanovenia zmeneného zákona o chránených oblastiach, a to na základe dlhodobej žiadosti Komisie a Európskeho parlamentu a v súlade so záverečnými kritériami kapitoly 27 a kým sa nezabezpečí úplný súlad s normami EÚ v oblasti ochrany prírody; zdôrazňuje, že všetky projekty v tejto oblasti musia prejsť komplexným posúdením vplyvu na životné prostredie v plnom súlade s normami EÚ vrátane transparentného procesu účasti verejnosti s miestnymi komunitami, vedcami a občianskou spoločnosťou;

Zahraničná politika a regionálna spolupráca

50. oceňuje skutočnosť, že Albánsko sa ďalej plne zosúlaďuje so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ vrátane reštriktívnych opatrení, pokračuje v zapájaní sa do misií a operácií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ a zohráva konštruktívnu úlohu pri podpore regionálnej stability, čo svedčí o silnej euroatlantickej orientácii tejto krajiny; víta posilnenú spoluprácu v otázkach bezpečnosti a obrany prostredníctvom partnerstva v oblasti bezpečnosti a obrany medzi EÚ a Albánskom a dialógov o bezpečnosti a obrane; zdôrazňuje význam ďalšej spolupráce, ako sú spoločné iniciatívy v oblasti výcviku, spoločné využívanie spravodajských kapacít a posilnené opatrenia na ochranu hraníc s cieľom riešiť regionálne a globálne bezpečnostné výzvy;

51. zdôrazňuje, že účasť na medzinárodných iniciatívach a v medzinárodných organizáciách by mala byť aj naďalej zosúladená s hodnotami EÚ, regionálnou stabilitou a cieľmi Albánska v oblasti procesu integrácie do EÚ; zdôrazňuje význam transparentnosti a primeranej parlamentnej kontroly pri rozhodnutiach týkajúcich sa medzinárodných záväzkov;

52. zdôrazňuje význam dobrých susedských vzťahov a regionálnej spolupráce ako základných prvkov procesu rozširovania EÚ a víta aktívne zapájanie sa Albánska do regionálnych iniciatív; zdôrazňuje potrebu prehĺbiť bezpečnostnú spoluprácu v rámci západného Balkánu a podporiť užšiu koordináciu medzi regionálnymi partnermi v boji proti organizovanej trestnej činnosti, kybernetickým hrozbám a hybridným výzvam; uznáva strategický význam jadransko-iónskeho regiónu pre európsku bezpečnosť a hospodársku stabilitu; vyzýva Albánsko, aby v koordinácii s EÚ a NATO posilnilo svoje kapacity v oblasti námornej bezpečnosti vrátane posilnenia námornej infraštruktúry, zlepšenia systémov dohľadu a zintenzívnenia úsilia v boji proti nezákonným činnostiam, ako je obchodovanie s ľuďmi; nabáda Albánsko, aby užšie spolupracovalo s pobrežnými štátmi EÚ s cieľom zabezpečiť ochranu kritických námorných trás a environmentálnu udržateľnosť v regióne;

53. varuje, že iniciatívy vyvinuté mimo rámca EÚ vrátane tzv. iniciatívy Otvorený Balkán predstavujú riziko vytvorenia paralelných štruktúr, ktoré by mohli ohroziť berlínsky proces a spoločný regionálny trh západného Balkánu;

Podpora EÚ

54. víta finančnú a technickú pomoc, ktorú EÚ poskytuje Albánsku v rámci nástroja IPA III a Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán, a zdôrazňuje, že takáto podpora musí zostať pevne prepojená s vykonávaním konkrétnych reforiem a merateľnými výsledkami; vyzýva na posilnenie podpory EÚ pre regionálne bezpečnostné iniciatívy, ktoré posilňujú stabilitu a odolnosť na západnom Balkáne; víta dvojstranné opatrenia pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu albánskych ozbrojených síl, ktoré zvyšujú potenciál Albánska prispievať k misiám a operáciám spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ;

55. vyzýva na posilnenie dohľadu a zmysluplnú účasť organizácií občianskej spoločnosti, záujmových združení a sociálnych partnerov vo všetkých fázach Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán vrátane navrhovania reformných opatrení, realizácie projektov a monitorovania výsledkov;

56. vyzýva EÚ, aby Albánsku poskytla ďalšiu finančnú a technickú pomoc na podporu udržateľného rozvoja vidieka a na zníženie rozdielov medzi mestami a vidiekom v súlade s politikami súdržnosti EÚ;

57. vyjadruje znepokojenie nad závažnými nezrovnalosťami, ktoré zistil Európsky úrad pre boj proti podvodom pri vykonávaní programu nástroja predvstupovej pomoci EÚ pre rozvoj vidieka (IPARD II) v Albánsku; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť úplnú transparentnosť, zodpovednosť a účinné kontrolné mechanizmy pri využívaní finančnej pomoci EÚ s cieľom chrániť finančné záujmy Únie a zachovať dôveru verejnosti; vyzýva na okamžité vykonávanie potrebných nápravných opatrení;

58. vyzýva Komisiu, aby naďalej poskytovala jasné usmernenia týkajúce sa priorít reforiem a zabezpečila transparentné a prísne monitorovanie pokroku pri ich vykonávaní; ďalej vyzýva Komisiu, aby vo všetkých členských štátoch a v Albánsku začala informačnú kampaň s cieľom vysvetliť občanom pozitívny vplyv rozšírenia EÚ;

59. nabáda Komisiu spolu s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť, aby ďalej pomáhali zvyšovať odolnosť Albánska voči hybridným hrozbám, v oblasti kybernetickej bezpečnosti, manipulácie s informáciami a ochrany kritickej infraštruktúry; zdôrazňuje, že treba zlepšiť koordináciu a riešiť dezinformácie a hybridné hrozby, ktorých cieľom je oslabiť podporu albánskej verejnosti pre pristúpenie k EÚ, a to strategickejším zdôrazňovaním významu EÚ pre ľudí na západnom Balkáne;

°

° °

60. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii, predsedovi Európskej rady, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov a prezidentovi, vláde a parlamentu Albánskej republiky.